

LNF:s Visingsöresa 2019-05-24 - 26

Årets traditionella vårresa gick till Visingsö och med 9 deltagare. Efter att vi checkat in på Visingsö vandrarhem intog vi middag på restaurang Framnäs, en asiatisk buffé, kanske inte någon kulinarisk upplevelse att skriva hem om. Efter litet kvällsmingel återstod bara sängläge.

Elke och jag tog en tidig tur till ett fågelområde, Erstad kärr, före nästa dags frukost. Det visade sig vara ett lyckat drag, för där var gott om fågel, spelande storspov hör man t.ex.inte varje dag nuförtiden. Flera arter av gäss med bl.a. en sovande prutgås, gravänder, rödbena, strandskator, en mosnäppa samt en vadare som efter mycket diskuterande med ortens ornitolog bestämdes till kustpipare. Sånglärkan hördes hela tiden i skyn och det var gott om ladu- och hussvalor.

Efter frukost satt vi upp på hyrda cyklar för att utforska ön. I sakta mak tog vi oss söderut och stannade emellanåt för att lyssna på fåglarna eller studera växtligheten. Lövsångare, grönsångare, svarthätta och luften full av ladu- och hussvalor, tornseglare sågs och sånglärkan drillade, i diken bl.a. fältkrassing och oxtunga och i åkrarna skatnäva, vallmo och blåklint. På 1800-talet beslutade staten att ek skulle planteras för att säkra flottans tillgång till skeppsvirke och på Visingsö planterades 300 000 ekar. Denna skog finns kvar även om dagens behov inte är det samma. Vi passerade Sverkerseken, som planterats till minne av Karl Sverkersson, som blev mördad på den platsen 1167.

Vid öns sydspets ligger Näs slottsruin, som är resterna av Sveriges äldsta och första riksborg. Härifrån styrdes Sverige under medeltiden. 1318 brändes den och delar har rasat

ner i Vättern. Lunchen intogs på kanten av det branta stupet ner mot Vättern strax norr om borgruinen till ackompanjering av sånglärkor och storspov, mitt bland backsmultron, svinrot, brokförgätmigej och vädcklint.

Olle berättade därefter om den kända Visingsöformationen med olika lager av lerskiffer, kalksten och olika sandstenar, som började utvecklas för 600 miljoner år sedan.

Återfärden gick på västra sidan av ön, där vi bl.a. passerade Näs Jönsagård, ett fallfärdigt hus byggt omkring 1750.

En brun kärrhök kom svepande över åkrarna, och eftermiddagsfikat intogs vid Tunnerstad brygga. Vädret hade varit perfekt cykelväder, men nu tornade mörka moln upp sig, och vi fick skynda oss hemåt, men strax kom en rejäl regnskur, så att regnkläderna åkte snabbt på. Efter en kort vilopaus väntade middag på restaurang Solbacken, en betydligt trevligare upplevelse än gårdagens middag. Maten smälte vi genom att undersöka Visingsborgs slottsruin, på 1600-talet medelpunkt i det Braheska grevskapet, men som 1718 förstördes i en brand. Efter en lyckad dag var det dags att sova.

Söndagen var gråmulen, blåsig med tidvis duggregn, men Elke och jag tog ändå en tur till Erstad kärr på morgonen. Storspoven var igång, lärkorna sjöng och vi hittade några krickor och snatteränder liksom det var gott om vitkindade gäss och en hybrid mellan vitkindad- och kanadagås. Plötsligt kom en ägretthäger flygande, landade 50 m framför oss, stod där

några minuter och fortsatte sedan mot väster. Ägretthägern är stor som den vanliga gråhägern men helvit med mörka ben och lång mörkgul näbb.

Efter frukost gällde städning och återfärd med färjan till Gränna. Men vi kände oss inte nöjda utan fortsatte till Norra Kärr, där ett kanadensiskt gruvföretag fått undersöknings-tillstånd för en gruva för brytning av sällsynta jordartsmetaller. Olle berättade om turerna kring det hela. Berget består av alkalina bergarter, dvs de innehåller ingen kvarts.

Bergarterna har fått namn efter orter i närheten t.ex. Grännait och Kaxtorpit och bildades för ca 1500 miljoner år sedan. Dagens läge är att Högsta förvaltningsdomstolen har sagt nej till bearbetningstillstånd, eftersom påverkan på omgivande områden blir för stor vid en ev. olycka. Lakvattenmagasinet kan påverka Vättern, som är dricksvattentäkt för många människor.

Ytterligare ett stopp gjordes innan hemfärden, och det var Girabäckens naturreservat, där Visingsöformationens olika lager kunde studeras. För hundra år sedan bröts här sandsten, som forslades härifrån med båt. Det är en ravin i slutningen ner mot Vättern, där vi från nedre vägen mot Ödeshög gick ner till Vätterns strand. En mycket lummig och trevlig ramslöksdoftande promenad.

Ett stort tack till Ingrid som ordnat allt det praktiska med bokningar mm och Olle, som stod för guidning.

Bosse Nilsson